

VÖRÖSMARTY
MIHÁLY
KÖNYVTÁR

KÖZPONTI
KÖNYVTÁR

Polgármesteri Hivatal
Csabdi
Szabadság u. 44.
2064

Felcsúti Községi Önkormányzati Hivatal	
8486 Felcsút, Fő u. 75. 2019/3494	
IKTATVA:	ÉRKEZETT 2019 JÚN 24. db
SZÁM:	Cs/859-1/2019
ELŐIRAT:	
UTÓIRAT:	Öi: Fv / HR

Székesfehérvár, 2019. 06. 12.

Ikt.szám: KSZR 128-1/2019

Előadó:

Mell: beszámoló

Tárgy: KSZR

Tisztelt Huszárovics Antal Polgármester Úr!

Mellékelten küldöm a Könyvtárellátási Szolgáltatási Rendszerről a 2018. évi beszámolót.

Köszönjük szíves együttműködését.

Székesfehérvár, 2019. június 12.

Tisztelettel:

Buriánné Tarró Edit E.
Buriánné Tarró Edit Erzsébet
igazgató
Vörösmarty Mihály Könyvtár

TÁJÉKOZTATÓ
A
VÖRÖSMARTY MIHÁLY KÖNYVTÁR ÁLTAL
A KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERBEN
VÉGZETT TEVÉKENYSÉGÉRŐL

CSABDI

2018

VÖRÖSMARTY
MIHÁLY
KÖNYVTÁR

KÖNYVTÁRELLÁTÁSI
SZOLGÁLTATÓ
RENDSZER

TÁJÉKOZTATÓ

a Vörösmarty Mihály Könyvtár által

a Fejér megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében végzett

2018. évi tevékenységről¹

A települési könyvtári ellátás biztosítása a helyi önkormányzat kötelező feladata.² Az ezt segítő kistérségi ellátásokat 2013-ban a megyei hatókörű városi könyvtárak által működtetett országosan egységes rendszerré szervezték,³ ez a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (továbbiakban: KSZR). Ennek értelmében bármely 5000 fő (2019-től: 5500 fő⁴) alatti lakosságszámmal rendelkező település önkormányzata együttműködésre léphet az illetékes megyei hatókörű könyvtárral, és csatlakozhat a KSZR-hez, melyet Fejér megyében a székesfehérvári Vörösmarty Mihály Könyvtár (továbbiakban: VMK) működtet.⁵ A VMK szervezetén belül a *Gyűjteményszervezési és megyei szolgáltatói osztály* (osztályvezető: Márky Balázs) keretében működő *Könyvtárellátási és módszertani csoport* (csoportvezető: Németh Szilvia) feladata – egyéb teendői mellett – a KSZR működtetése, míg az új könyvek beszerzését, leltározását, kölcsönzésre való előkészítését az ugyanezen osztályon belül működő *Állományalakító és feldolgozó csoport* (csoportvezető: Laky Éva) végzi.

¹ A 39/2013 (V.31.) EMMI r. 7. § (5) bek. alapján a megyei hatókörű városi könyvtár – Fejér-megyében a székesfehérvári Vörösmarty Mihály Könyvtár – tájékoztatást készít a települési önkormányzat részére az előző évi működésről.

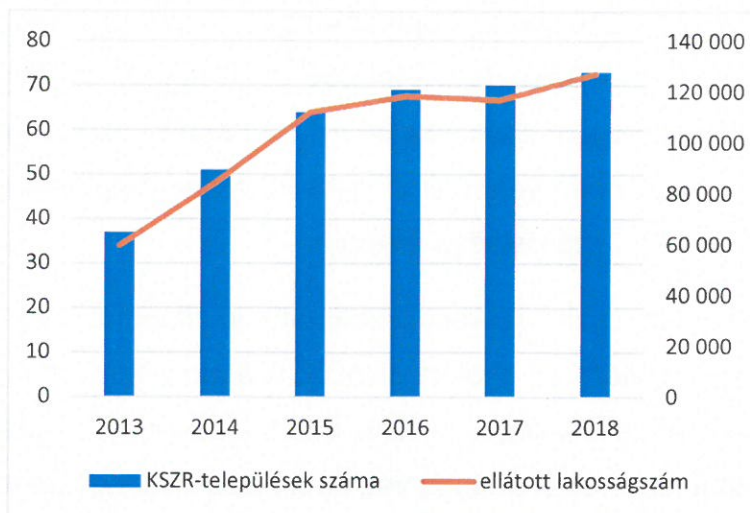
² A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. tv. 64. § (1) bek. ssk.

³ 39/2013 (V.31.) EMMI r. a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről.

⁴ 2018. évi L tv. Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről 2. mell. IV:1 rész hc) pontja alapján.

⁵ A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. tv. 66. § h) pontja.

Fejér megye 108 településéből 96 lakosság száma 5000 fő alatti, tehát jogosult a KSZR-hez való csatlakozásra. A KSZR 2013-ban 37 településsel indult, majd a csatlakozó önkormányzatok szá-

lakozó önkormányzatok számának fokozatos emelkedésével 2017-re a szerződött önkormányzatok száma 70-re nőtt. 2017 végén két település (Aba, Tác) kilépett a rendszerből – ilyenre az indulás óta nem volt példa -, de 2018-ra 5 új belépővel (Alsószentiván, Kápolnásnyék, Kulcs, Nádasdla-

dány, Sárosd) a csatlakozott önkormányzatok száma így is 73-ra, a szolgáltatással ellátott lakosság szám pedig 127.193-ra nőtt. (Egy önkormányzat határidőn túl csatlakozott, ezért a 2018-as finanszírozást csak 72 település alapján kaptuk.)

A KSZR működtetéséhez az ellátott település- és lakosság szám alapján rendelkezésünkre álló csaknem 66 millió Ft-os állami támogatást dokumentumvásárlásra, a technikai eszközök és a bútorzat megújítására, beszerzésére, rendezvények támogatására, szakmai továbbképzések megvalósítására használtuk fel.

A KSZR-hez való tartozás lehetőséget ad a kistelepülés lakosságának a korszerű könyvtári szolgáltatásokhoz való hozzáférésre. Annak azonban, hogy ez a gyakorlatban is megvalósuljon, feltétele a könyvtár helyének megfelelő megválasztása és kialakítása. KSZR könyvtáraink elhelyezése változatos: 13 működik önálló épületben, 9 kapott elhelyezést IKSZT-épületben, 6 iskolában, 31 pedig egyéb kulturális intézményben (jellemzően művelődési házban). A többi 14 könyvtár egyéb helyeken – pl. polgármesteri hivatalban, idősotthonban, kollégiumban, borházban – működik. Az épületek állaga, belső berendezésük színvonala is nagyon változó. Aktuális felmérésünk alapján 26 könyvtár működik felújított, 27 működik elfogadható állapotú épületben, 20 pedig olyanban, amelyik felújításra szorul. A belső berendezés tekintetében kicsit jobb a helyzet: 38 könyvtár felújított, 19 elfogadható, viszont 17 felújításra szorul. A KSZR alapelve, hogy mindenhol egységes színvonalú szolgáltatást nyújtunk, ezért a „felújításra szorul” kategóriában hosszú távon nem maradhat sem épület, sem könyvtár-belső.

A megyei KSZR könyvtárak átlagos alapterülete 68 m², ami nem tekinthető rossznak, bár elmarad az *Emberi Erőforrások Minisztériuma* és az *Informatikai és Könyvtári Szövetség* által 2015-ben közösen kiadott KSZR-ajánlás⁶ optimálisnak tekintett értékétől – 80-100 m² –, de ez az átlagérték megyénkben 16 m²-től 250 m²-ig terjedő széles spektrumot takar: csak 25 könyvtár területe haladja meg a 80 m²-t, 11 könyvtáré pedig a 30 m²-t sem éri el. Figyelembe kell azonban vennünk, hogy a könyvtári alapterület nagyságánál fontosabb az épület és a könyvtárbelső jó állapota.

Az épületek fejlesztése stratégiai kérdés: csak a jól megközelíthető, jó állapotú, tiszta épület vonzza az olvasókat. Olyan könyvtárban, ahol az olvasók számára nem kelleme a tartózkodás, minden további munka feleslegessé válik. Ezért valamennyi KSZR könyvtárnak elkészítettük a belsőépítészeti és arculati tervét, és a bútorgyártásokat a pénzügyi lehetőségek függvényében, ennek alapján intézzük.

Az új könyvtári eszközök, bútorzatok beszerzéséhez nagy segítség a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) által az önkormányzatok számára minden évben kiírt „*Kistélepülések könyvtárainak szakmai eszközfejlesztése, korszerűsítése*” pályázat, amelyen 3,5 millió Ft vissza nem térítendő támogatást lehet nyerni, 10%-os önrésszel. Évről-évre elindul több településünk is ezen a pályázaton, néhányan – 2018-ban Csór és Isztimér – nyertek is. A 2017-es nyertes Baracs 2018-ban adta át olvasóinak megújult könyvtárát.⁷ A kedvező tapasztalatok miatt az idén is szorgalmazzuk, és szakvéleményünkkel támogatjuk a pályázást.

A megyei KSZR-információk önálló honlapon jelennek meg.⁸ Itt megtalálhatók a könyvtárak adatai, valamint rendszeresen frissülő tartalmak érhetők el a könyvtárakkal kapcsolatos hírekkel, programokkal, a rendezvényekről képgalériák találhatók.

A megye 73 KSZR könyvtárában összesen 89 személy látta el a könyvtárosi feladatokat – van olyan könyvtár, ahol többen is dolgoznak –, ebből nyolcan teljes munkaidejű közalkalmazottak, 32-en részmunkaidősök, 16-an megbízási szerződéssel dolgoznak, 26-an közfoglalkoztatottak, és van 7 önkéntes is. Gondot jelent, hogy csupán 77%-uk végzettsége felel meg a jogszabályban támasztott követelményeknek.⁹ Ennek ellenére

⁶ www.fejerkszr.hu/_upload/editor/kszr_ajanlas.pdf

⁷ www.duol.hu/kozelet/helyi-kozelet/baracs-konyvtar-avatas-felujitas-fejlesztes-2338496/

⁸ www.fejerkszr.hu

⁹ 1500 fő alatti településen érettségivel, 1500-2500 fő közötti településen középfokú szakirányú végzettséggel, 2500 fő feletti településen felsőfokú végzettséggel és könyvtárosi képzéssel kell rendelkeznie a

a könyvtárosok jól teljesítenek. A 2018 novemberében végzett olvasói elégedettségmérés adatai alapján az olvasók a legjobban személyesen a könyvtárosokkal elégedettek. Ezt követik az elégedettségi sorban azok a tényezők, melyekre a könyvtárosnak közvetlen ráhatása van (tisztaság, állomány rendezettség). A legalacsonyabbra az olvasók az objektív körülményeket pontozták, de elégedettségük még itt is meglehetősen magas.

A KSZR könyvtárakban dolgozók minőségi munkáját továbbképzésekkel segítjük. 2018-ban négy KSZR-műhelynapot rendeztünk, és ezen alkalmakon túl is lehetővé tettük számukra a VMK-ban – a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Fejér Megyei Szervezetével közösen – rendezett továbbképzéseken való részvételt. A témaválasztások – az aktuális problémákhoz igazodva – 2018-ban az új uniós adatvédelmi rendelet (GDPR), illetve az országos digitalizálási stratégia gyakorlati alkalmazásai köré csoportosultak.

A 2018-as KSZR-díjat magas színvonalú munkája elismeréseként Csókás Elekné, a váli könyvtár könyvtárosa kapta.

2018-ban a KSZR könyvtárak heti átlagos nyitvatartása 17 óra volt. Ez önmagában jó érték, de ekörül nagy a szórás. Húsz településen a nyitvatartás nem haladja meg a minimális heti 6 órát – ebből 3 könyvtárban el sem éri –, míg 23 településen az – ötezer fő feletti lakosságszámú településeken elvárt – heti 25 órát is meghaladja. Mindazonáltal az átlagos érték évről-évre folyamatosan emelkedik, 2013-ban még csak 12,8 óra volt. Jó lenne, ha ez a tendencia tovább folytatódna, mert a nyitvatartás az az alap, ami az összes többi használati mutató javulását maga után vonja.

2018-ban 27.091.000 Ft-ot fordítottunk állománygyarapításra, ebből 14.174 új dokumentumot vásároltunk. Ez jellemzően könyvet jelentett (13.484 db-ot), de térképek,

foglalkoztatottnak. Ezen kívül a jogszabály 2500 fő feletti településen előírja a közalkalmazotti jogviszonyban történő foglalkoztatást is [39/2013. (V.31.) EMMI r. 5. § (1) bek. g) pontja].

hangoskönyvek és DVD-k mellett 50 településen folyóiratokra is előfizettünk. A már hivatkozott KSZR-ajánlás a gyarapításra azt javasolja, hogy évente 150 dokumentummal kell gyarapítani a könyvtárat, és ehhez ezer lakos felett ezer lakosonként hozzá kell adni 50-50 darabot. Ehhez a gyarapítási normához próbáltuk tartani magunkat, de több helyen a helyhiány mára gátjává vált az állomány növekedésének. Mindazonáltal az ezen ajánlás alapján megyei szinten összesen 12.500 darabos gyarapítási elvárást teljesítettük.

A KSZR-en belül kapott könyveken túl a könyvtárak saját forrásból is gyarapították állományukat. A fenntartó önkormányzatok közül 43-an járultak hozzá ily' módon a szolgáltatás színvonalának emeléséhez összesen 9.884.000 Ft-tal. Ezzel a támogatással – a lakossági könyvfelajánlásokkal együtt – megyei szinten összesen 5.572 dokumentum került a könyvtárak állományába.

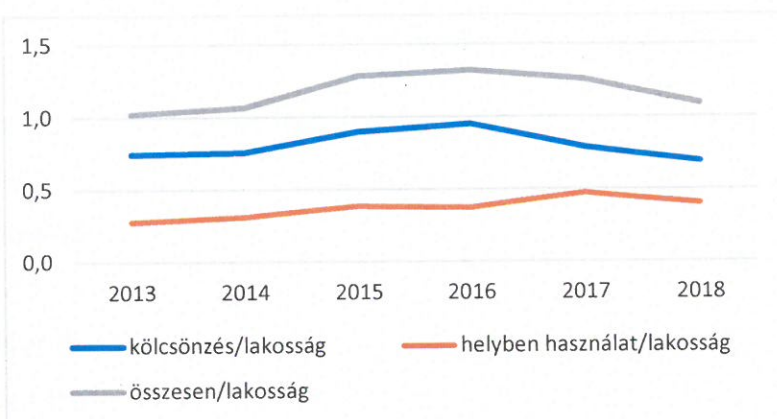
Egy könyvtár működésének legfontosabb indikátora a beiratkozott – és a könyvtárat valóban használó – olvasók száma, és az általuk használt (kikölcsönzött vagy helyben

olvasott) dokumentumok száma. A már hivatkozott KSZR-ajánlás e tekintetben a lakosságszámhoz viszonyítva fogalmaz meg elvárásokat: az aktív olvasók minimális számát a lakosság 20%-ában határozza meg. Tapasztalataink szerint ez irreális elvá-

rás, a szolgáltatás történetének hat éve alatt ennek a számnak a közelébe sem kerülünk. A megyei átlag 7-8% körül ingadozik, jelenleg 6,9%. Tavaly egyetlen településünk tudta egyáltalán csak megközelíteni ezt az értéket (Cece: 19,4%). Hirtelen javulásra nincs kilátás, az ellátott lakosság növekedésével az olvasók aránya érdemben eddig sem változott, sőt a tavalyi évben enyhe csökkenésnek indult.

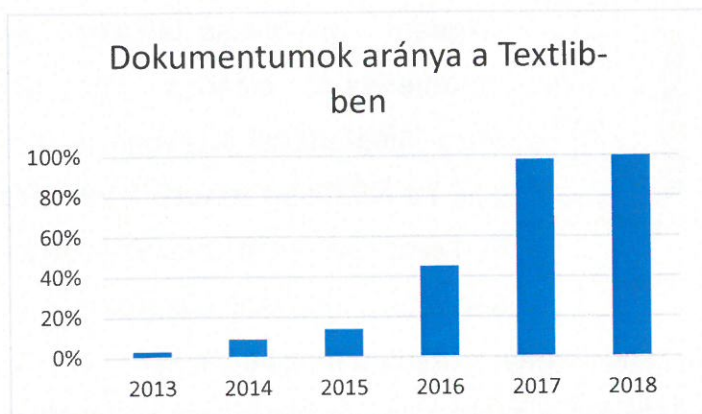
A másik nagyon fontos mutató, hogy a beiratkozott olvasók mennyire aktívak, hány-szor kölcsönzik ki, vagy hány-szor használják helyben a könyvtári dokumentumokat. Ez adat nyilván nem független az aktív olvasók számától, és a kezdeti évek javuló értékei után ez is csökkenni kezdett.

Az országos statisztikai mintavétellel összehangban a könyvtárlátogatások szá-

mát legalább a lakosság 2,5-szeresében határozza meg. Tapasztalataink szerint ezek az elvárások irreálisak. (A könyvtárlátogatások helyett – az országos statisztikai mintavétellel összehangban – mi a kölcsönzések és helyben használatok számát tartjuk nyilván, amely értelemszerűen magasabb szám a könyvtárlátogatásoknál, hiszen egy látogatáskor több könyv kölcsönzése is megvalósulhat.)

Mindkét mutató, a kezdeti évek (2013-15) felfutása után, az utóbbi időszakban (2018-19) csökkenésbe ment át. Ezen adatokon nagyságrendileg aligha tudunk belátható időn belül változtatni.

A KSZR települések állományának retrospektív számítógépes katalógusba (TextLib) vitele 2013-ban kezdődött, és 2017 végére befejeződött. 2018-ban elvégeztük az új csatlakozók állományának számítógépes katalógusba vitelét, így jelenleg a teljes KSZR könyvtári ál-

lomány (összesen 413.938 dokumentum) lekérdezhető a VMK honlapján keresztül.¹⁰

Az számítógépes könyvtári katalógus jó alapot nyújt a könyvtárközi kölcsönzésre. Ennek lehetősége a KSZR könyvtárak számára a rendszer indulása – 2013 – óta adott, mégis 2018-ban is csak 31 könyvtár élt ezzel a lehetőséggel. Ők összesen 1581 kérést küldtek felénk, kevesebbet, mint tavaly (1685), ezzel sajnos visszafordult az utóbbi

¹⁰ <http://tlwww.vmk.hu/tlwww/>

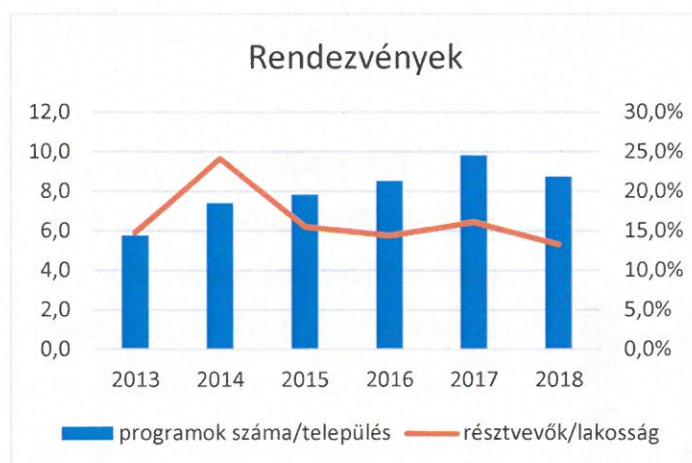
évek öröndetesen emelkedő tendenciája. Pedig a könyvtárközi kölcsönzés a KSZR-ellátás egyik hangsúlyos része, ezáltal egészül ki a helyben tartott, gyakrabban olvasott állomány a ritkában olvasott, és ezért helyben nem tartott, állományhoz való hozzájutás lehetőségével.

Ezáltal a vidéki KSZR könyvtárban beiratkozott olvasó hozzájuthat a megyei könyvtár állományához is. A könyvtárközi kérés teljesítése részünkről postai úton történik, ezt mi fizetjük, a visszaküldés terheli a kérő könyvtárat (amelynek postai

díját vagy az olvasóra terheli, vagy magára vállalja, ezenkívül lehetőség van a személyes visszahozatalra is).

A mai könyvtár több annál, mint egy hely, ahonnan könyveket lehet kölcsönözni. A KSZR létrehozásának központi gondolata az volt, hogy a kistélepülési könyvtárak közösségteremtő helyekké váljanak.

A már hivatkozott KSZR-ajánlás évente legalább négy könyvtári program – író-olvasó találkozó, ismeretterjesztő előadás, könyvtári óra – megtartását javasolja. A megye 73 KSZR-be tartozó könyvtára 620 rendezvényt szervezett (átlagosan 8,5 rendezvény/település), me-

lyeken 16.216-an vettek részt. Mind a rendezvények, mind a résztvevők száma csökkent a tavalyi évhez képest – 10, ill. 14%-kal –, mely nem vezethető vissza egyetlen okra.

Feladat a csökkenés megállítása. Az olvasók körében végzett elégedettségmérés kiértékelése meghatározza a követendő irányokat. A „Milyen programokon venne részt szívesen?” kérdésre messze a legtöbb szavazatot az „író-olvasó találkozó” kapta, másodiknak az „ismeretterjesztő előadások” végzett.

Könyvtáraink aktívabb fele, kétharmada rendszeresen csatlakozik az országos programsorozatokhoz. Az Internet Fiesta keretében 48 településen 90 programot tartottak, az Országos Könyvtári Napok idején 51 településen 121 program volt, míg a *Posztolj verset!* felhívásra 31 településen 207 vers tétetett közhírré.

Országos kezdeményezés a 2015-től létező *KönyvtárMozi* program. Különlegessége, hogy nem alkalomhoz kötődik, egész évben tart. Célja a régi filmklubok és a közösségi moziélmény újratemtése a könyvtár falai között. Tavaly 19 könyvtár vett részt a programban, a 70 vetítésen 1420 néző – többségében iskolás gyerek és nyugdíjas – vett részt.

Csabdi Könyvtári Információs és Közösségi Hely

A könyvtár alapterülete 30 m², ami mind a KSZR-ajánlásnak (min. 80-100 m²)¹¹, mind a megyei átlagnak (68 m²) alatta van.

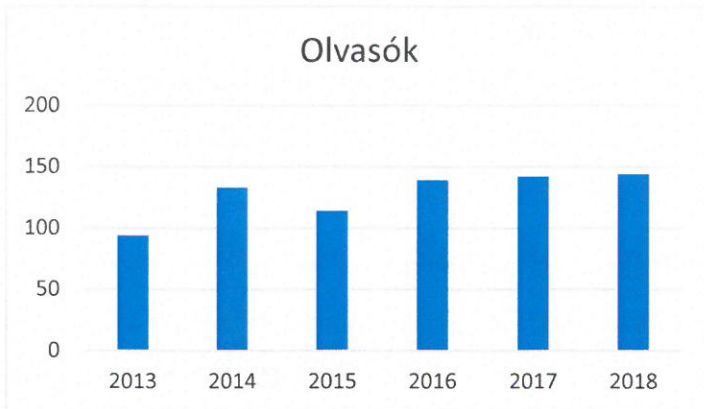
A könyvtár állománya az integrált könyvtári nyilvántartásunk szerint – 2018. december 31-én – 5690 db dokumentum, amiből 4297 db saját, 1393 db KSZR-letét. Ez – a lakosságszámhoz viszonyítva – 4,5 dokumentum/lakos arányt jelent, ami az általános könyvtári normáknál¹² magasabb, és az állomány az utóbbi évek selejtezéseinek hatására jelentősen felfrissült.

2018-ban a könyvtár saját – önkormányzati – forrásból 70 kötettel gyarapította állományát. A KSZR-en belül további 238 dokumentumot szereztünk be a könyvtár számára, és adtunk tartós letétbe. A helyi könyvtáros negyedévente könyv-ajánlójegyzéket, évente egyszer CD-, hangoskönyv- és DVD-ajánlójegyzéket, éves folyóiratelőfizetési jegyzéket kapott, és erről választhatta ki a szükséges dokumentumokat könyvtára számára.

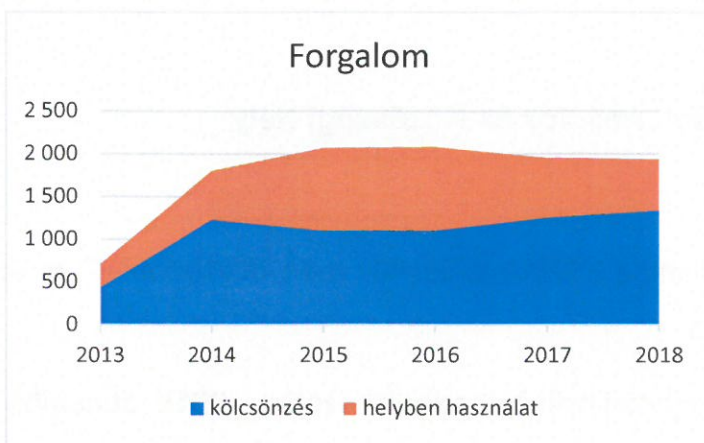
A könyvtár nyitvatartása egy átlagos héten 10 óra, ami a megyei átlag (17 óra) alatt marad.

¹¹ www.fejerkszr.hu/_upload/editor/kszr_ajanlas.pdf

¹² „1000 lakosonként 3000 kötet”, Fehér M.: *A települési könyvtári működés normái, valamint teljesítménymutatói*, kézirat, 2010, lásd: www.pemeksz.hu/download/feherm2.pdf

2018-ban a könyvtárnak 144 aktív olvasója volt, ami a lakosság-számhoz viszonyítva (11,3%) jóval magasabb, mint a megyei átlag (6,9%).

A kölcsönzések száma 1336 volt, aminek egy lakosra vetített értéke (1,05) is jóval meghaladja a megyei átlagot (0,69).

2018-ban a könyvtárban 11 rendezvény volt, összesen 217 résztvevővel:

2018.02.20	Első osztályosok kvízzjátéka
2018.03.08	Virágot a virágnak! - Nőnap ajándékkészítés, verselgetés
2018.03.27	Online osztálykirándulás - internetes vetélkedő
2018.04.11	Posztolj verset!
2018.04.19	Versíró könyvtári óra Elek Ágnessel (KACS-műhely)
2018.10.02	Felcsúti zarándok az El Caminó-n
2018.10.02	Településünk történelme a kezdetektől
2018.10.04	Amíg a könyvtárig eljutsz...
2018.10.25	Kézműves foglalkozás
2018.11.14	Kezeslábas Társulat műsora óvodásoknak
2018.12.18	Kézműves foglalkozás

2018-ban a könyvtár munkáját 4 db gyerekpuff és 2db mesetablet beszerzésével segítettük.

A 2018. novemberi elégedettségmérésen a településről 4 válasz érkezett. Ez a szám nem alkalmas statisztikai elemzésre, de az kiderül belőle, hogy – 1-től 5-ig tartó skálán pontozva – a válaszadók maximálisan elégedettek a könyvtáros személyével (átlag: 5,0) és a könyvtár elhelyezkedésével (5,0), berendezésével (5,0), tisztaságával (5,0), és az állomány rendezettségével (5,0). Kritikát egyedül a nyitvatartási idő kapott (4,75).

Megkérdeztünk, hogy mit hiányolnak mégis a könyvtárból? E tekintetben a zenehallgatás lehetőségére és a felnőtt szakirodalom bővítésére merült fel igény. Rendezvények tekintetében szívesen fogadnák a zenés előadásokat, kézműves foglalkozásokat, író-olvasó találkozókat, ismeretterjesztő előadásokat, kiállításokat. Megjegyzendő, hogy mindegyik válaszadó vett már részt rendezvényen, és mind „*nagyon elégedett*” volt vele.

Köszönjük az együttműködést.

Székesfehérvár, 2019. május 31.

Buriánné Tarró E.
Buriánné Tarró Edit Erzsébet

igazgató

Függelék

Olvasói elégedettségmérés

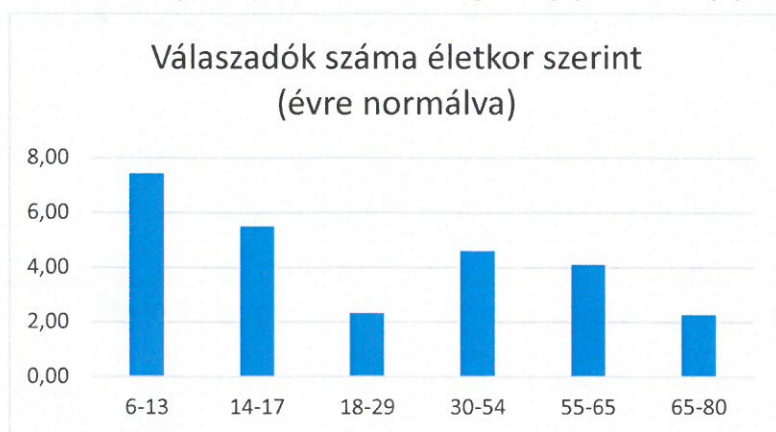
2018. novemberében arra kértük olvasóinkat, hogy – önkéntesen és anonim módon – egy feleletválasztásos kérdőív kitöltésével fejezzék ki véleményüket településük könyvtáráról. 30 település 292 olvasója töltötte ki a kérdőívet,¹³ 41-en papíralapon, 251-en online.

Válaszadók

Kérdőiveinkre az alábbi településekről kaptunk válaszokat: Alcsútdoboz (8 válasz), Baracs (27), Beloianisz (13), Bodajk (8), Csabdi (4), Csókakő (27), Felcsút (19), Gyúró (4), Iszkaszentgyörgy (6), Kisapostag(1), Mány (9), Mezőfalva (5), Nádasdladány (8), Nagykarácsony (1), Pákozd (5), Pázmánd (3), Pusztavám (7), Ráckeresztúr (23), Sáregres (14), Sárszentágota (1), Söréd (3), Sukoró (4), Szabadegyháza (1), Szabadhídvég (10), Szár (4), Újbarok (15), Úrhida (8), Vál (31), Vértesacska (3), Zámoly (20). Az alábbi megyei össze-

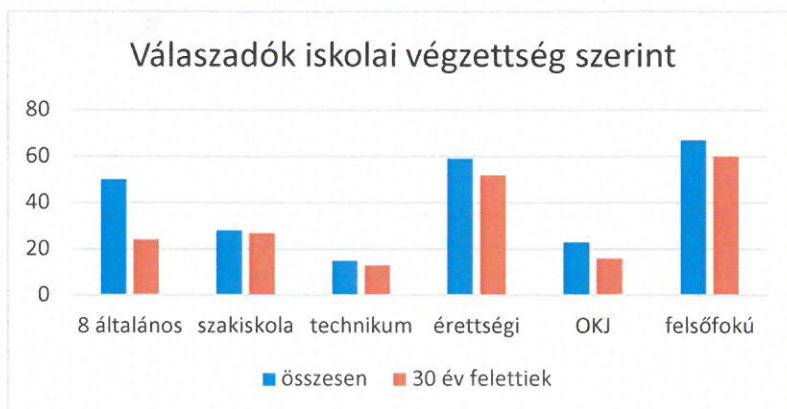
sítés, értelemszerűen, ezen a súlyozás szerint jelenti a településeken lakók véleményét.

Válaszadóink nem egyenletesen oszlottak meg az egyes korcsoportok között, még akkor sem, ha a darabszámokat

– a korcsoport-intervallumok különböző hosszúsága miatt – évre normáltuk.

Válaszadóink iskolai végzettség szerint is változatos eloszlást mutattak. (Külön jeleztük a 30 év felettiekre vonatkozó adatokat, tekintve, hogy ez az a korcsoport, akiknek iskolai végzettsége már véglegesnek tekinthető.)

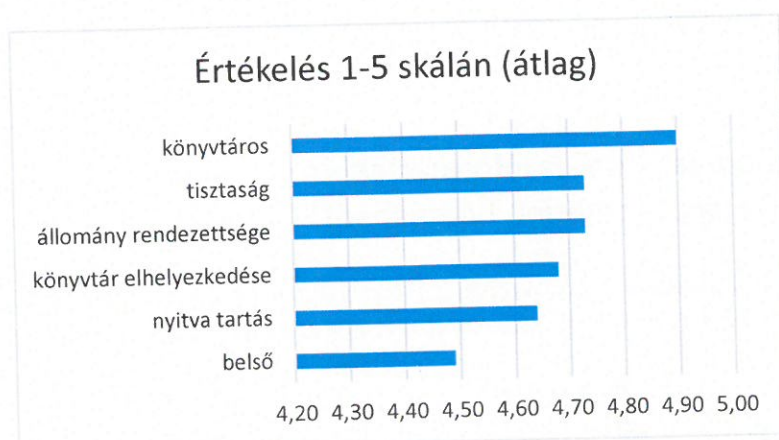

¹³ A válaszadók nem minden esetben válaszoltak az összes kérdésre, ezért a válaszok összesített száma ennél esetenként némileg kisebb lehet.

Válaszadóink munkaerő-piaci státuszának eloszlása szokványosnak tekinthető, csak a GYES/GYED-en lévők vannak látványosan túlréprezentálva.

A saját település könyvtárának értékelése

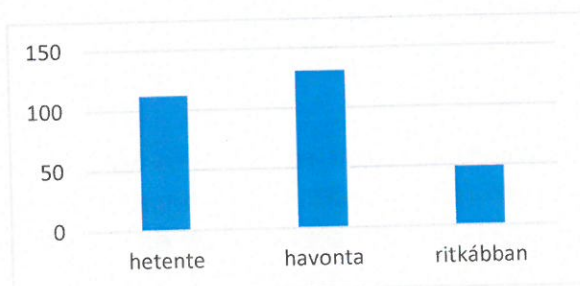

A válaszadók a könyvtár értékelésénél összességében meglepően magas pontszámokat adtak, de ezen belül kategóriánként markáns különbségek figyelhetők meg.

Látható, hogy a válaszadók legjobban a helyi könyvtáros személyével voltak elégedettek. Ezen túl inkább elégedettek voltak azokkal a dolgokkal,

amikre a könyvtárosnak személyesen nagyobb ráhatása van (tisztaság, állomány rendezettsége), mint azokkal, amelyek inkább a fenntartó szerinti adottságnak számítanak (könyvtár elhelyezkedése, nyitva tartás, belső bútorzat).

Könyvtárba járás

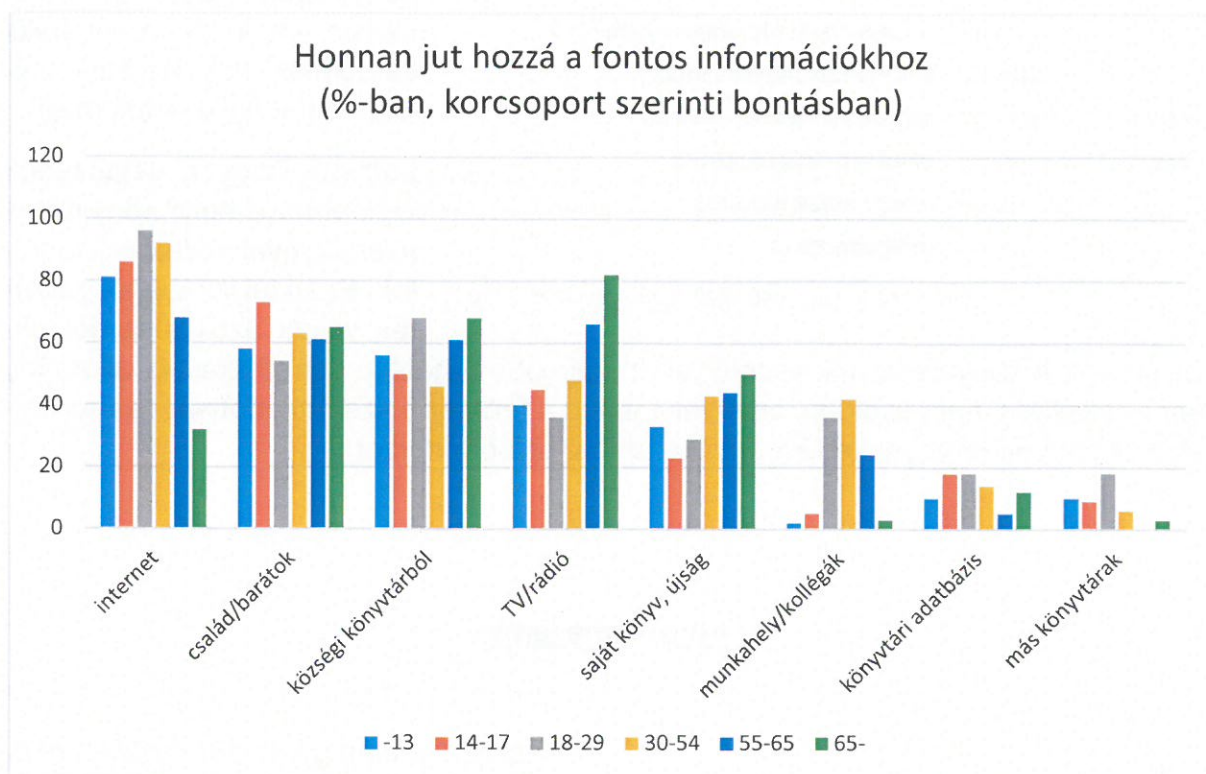
A válaszadók elég gyakori könyvtárlátogatósról adtak számot, de a mintavétel itt nyilvánvalóan torzít, hiszen a gyakori könyvtárba járók nagyobb valószínűséggel találkozhattak a felmérés kérdőívvel, és talán eleve hajlamosabbak is voltak kitölteni azt.

A válaszadók 21 %-a számolt be arról, hogy más könyvtárba is jár. Ez jellemzően a járási központ vagy a megyeszékhely könyvtárát jelenti. Megkérdeztük a kettős könyvtári tagság okát is, a válaszadók nagy többségénél ez egyszerűen igényként adódik.

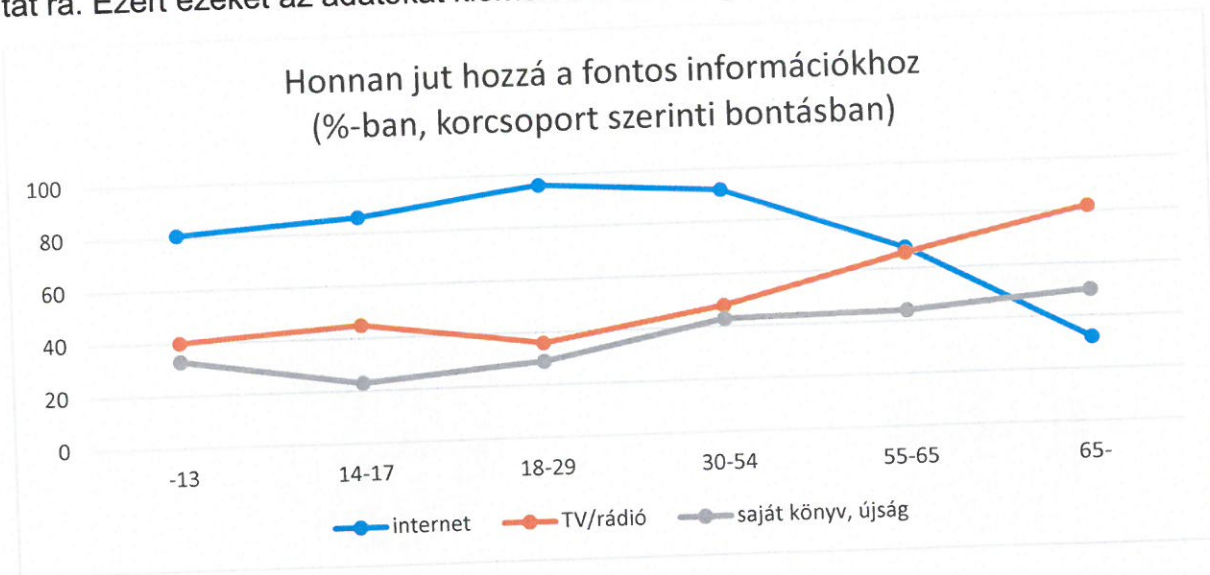
Információkhoz jutás

A felmérés legizgalmasabb része az volt, amikor azt tudakoltuk, hogy a válaszadók milyen forrásból szerzik ismereteiket. Az erre adott válaszokat korcsoportos bontásban értékeltük ki.

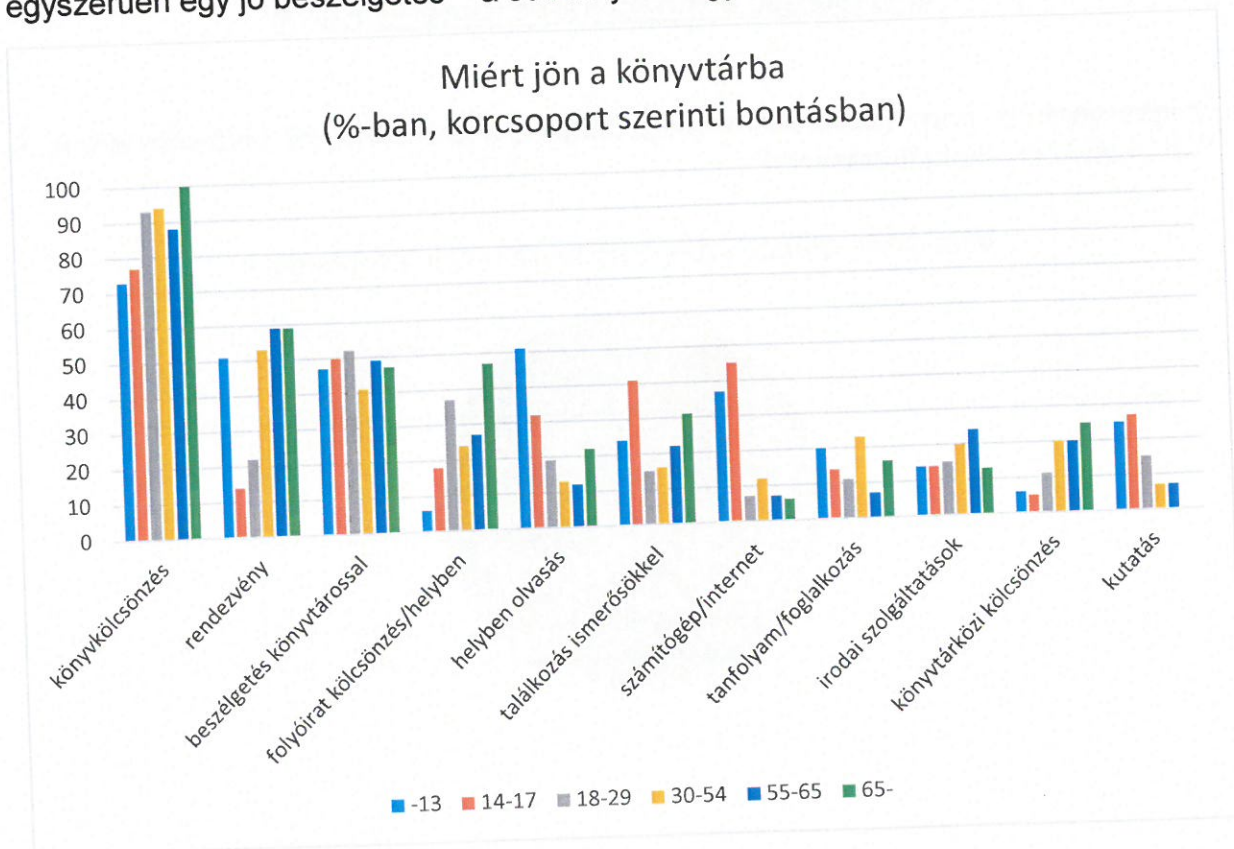

Látható, hogy az információszerzés módja korosztályonként markánsan különböző. Míg a „munkahely/kollégák” és a „más könyvtárak” információforrásként való használatának kiugrása a középső korosztályoknál magyarázható élethelyzeti és mobilitási sajátosságokkal, a fiatalabb korosztályok preferenciája az „internet” felé a „TV/rádió”-

val és a „saját könyv, újság”-gal szemben már meglévő generációs különbségekre mutat rá. Ezért ezeket az adatokat kiemelve is ábrázoljuk:

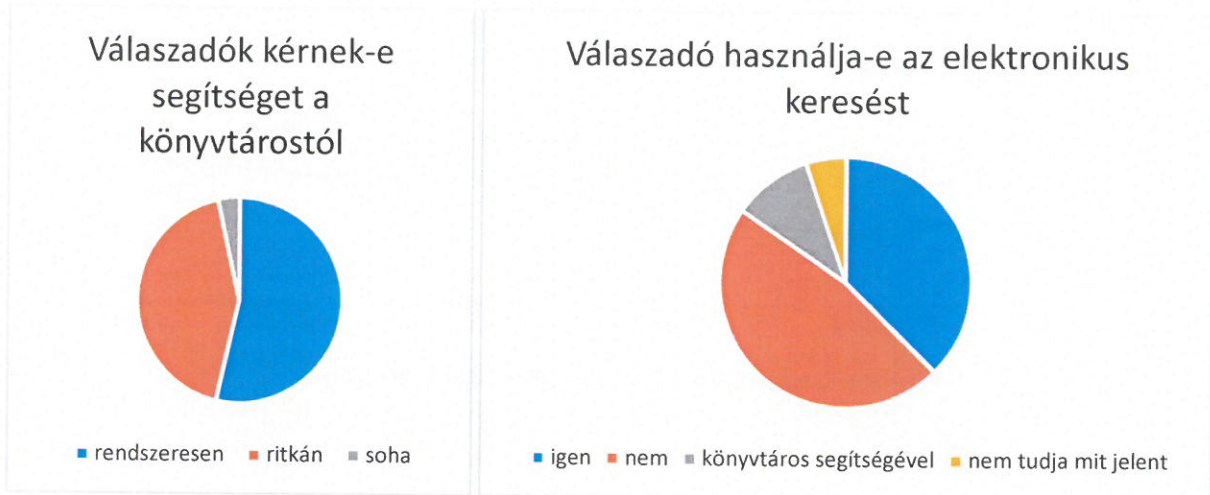

Szintén korcsoportbeli sajátosságokat mutatnak azok a válaszok, amikor azt kérdeztük, hogy miért járnak a válaszadók könyvtárba. A legtöbben – nem meglepő módon – könyvet kölcsönözni, de nagyon sokat nyomnak a latban a rendezvények, vagy csak egyszerűen egy jó beszélgetés – a sok helyen nagyon népszerű – könyvtárossal.

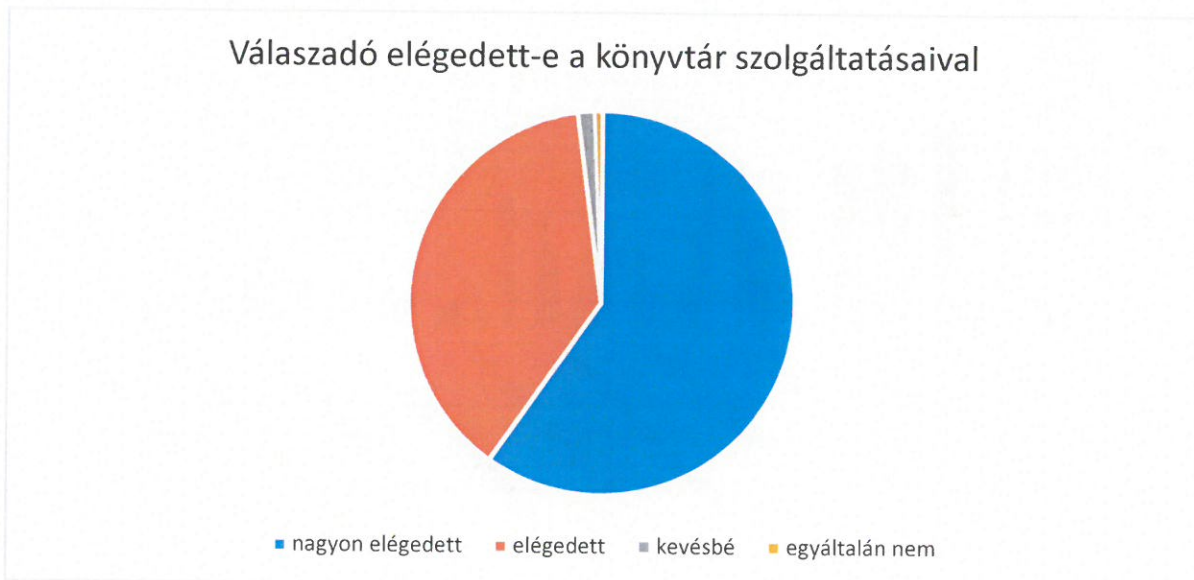
Könyvtárhasználati szokások

Érdeklődtünk afelől is, hogy a válaszadók kérnek-e segítséget a könyvtárostól, illetve használják-e a keresésnél az elektronikus adatforrásokat.

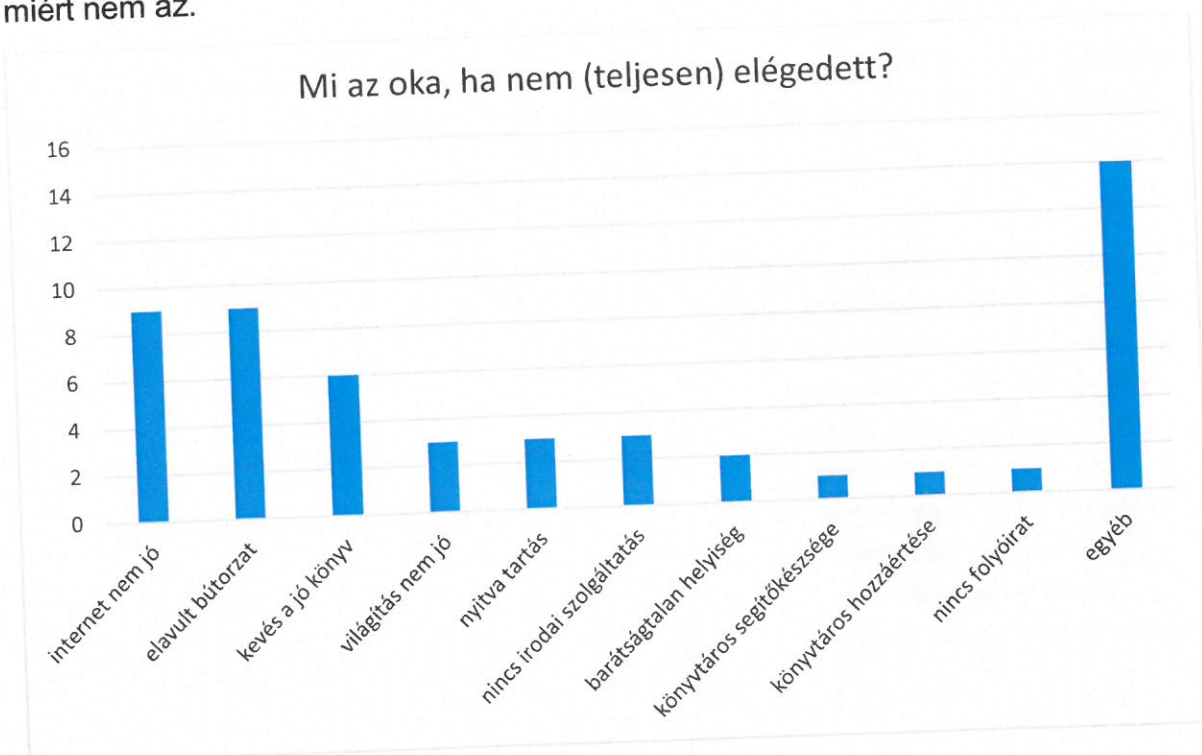

Elégedettség a könyvtárral és rendezvényeivel

Megkérdeztünk, hogy válaszadóink elégedettek-e a településükön lévő könyvtárak állományával és szolgáltatásaival.

A remek eredmény ellenére fontos arra rákérdezni, hogy aki nem (teljesen) elégedett, miért nem az.

A legtöbb kritika – szokás szerint – az internetet érte, ez után a legtöbben az elavult bútorzatot jelölték meg; egy újabb érv a bútorcsere program kiszélesítésére.

A rendezvényekkel való elégedettség elsöprő, jelezvén, hogy ez lassan könyvtári húzóágazattá növi ki magát a kistélepüléseken.

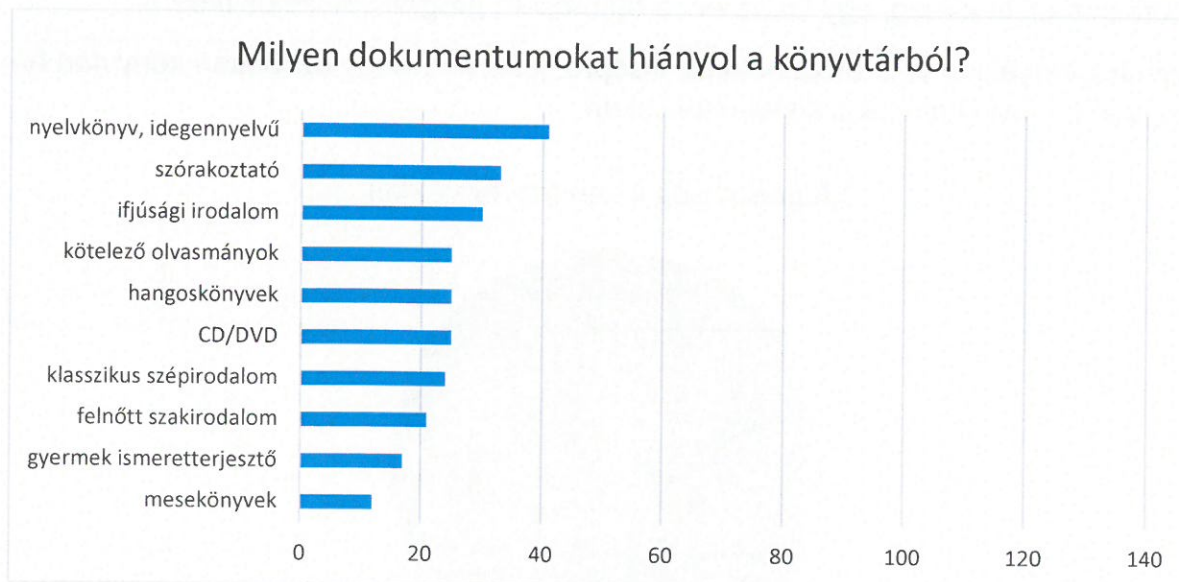

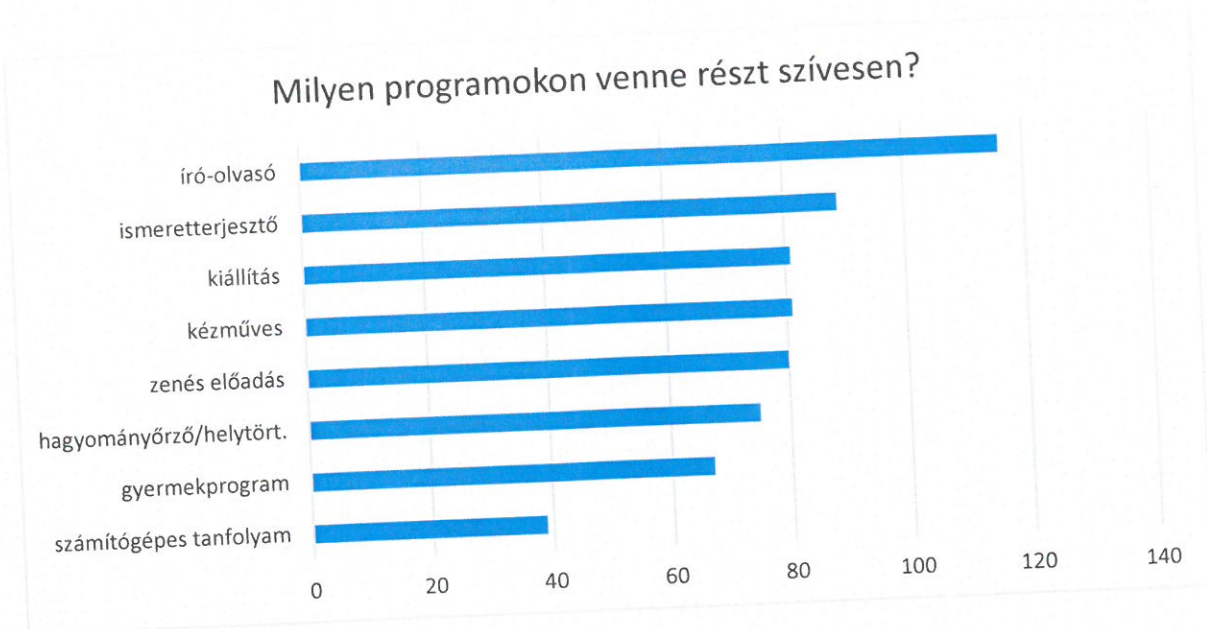
Mit hiányolnak?

A jövőbeni fejlesztések irányát befolyásoló válaszok születtek azokra a kérdésekre, amelyeknél arra vártuk a választ, hogy a válaszadók mit hiányolnak a könyvtárainkból.

Megjegyzendő, hogy a tájékoztatás hiányosságaira utal az a furcsaság, hogy vannak olyan válaszadóink, akik a mindenhol elérhető lehetőségeket (könyvtárközi kölcsönzés, számítógépes katalógus) is hiányolják.

Láthatóan megnyilvánul az igény a zenével összefüggő szolgáltatásokra és programokra, a művelődési ház profiljába tartozó rendezvényekre, de a legnagyobb igény még mindig a klasszikus könyvtári programok körébe tartozó író-olvasó találkozókra van.

